

Trisolini M. (2020). Intelligence di polizia: Le forze dell'ordine come human sensors. *Società Italiana di Intelligence*.
<https://doi.org/10.36182/2020.14>

Van Puyvelde D. & Tabárez Rienzi F. (2025). The rise of open-source intelligence. *European Journal of International Security*, 4(10), 530–544.
<https://doi.org/10.1017/eis.2024.61>

Van Puyvelde D. (2023). Open-source research and the war in Ukraine: Intelligence for the people by the people? *Leiden University*. <https://www.universiteit-leiden.nl/en/research/research-projects/governance-and-global-affairs/open-source-research-and-the-war-in-ukraine-intelligence-for-the-people-by-the-people>

nance-and-global-affairs/open-source-research-and-the-war-in-ukraine-intelligence-for-the-people-by-the-people

Дослідження не отримувало зовнішнього фінансування. Автори заявляють про відсутність конфлікту інтересів. Інструменти ШІ не застосовувалися при написанні статті.

Стаття надійшла до редакції / Received: 07.06.2026
Статтю прийнято до публікації / Accepted: 20.06.2026
Оприлюднено / Published: 30.07.2026

УДК 338.2:004.9

JEL: O10; O33; O38

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2026-6-95-105>

СТРАТЕГІЧНІ МОДЕЛІ УПРАВЛІННЯ ЦИФРОВОЮ ТРАНСФОРМАЦІЄЮ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ ДЕРЖАВИ

©2026 МІЩЕНКО В. А.

УДК 338.2:004.9

JEL: O10; O33; O38

Міщенко В. А. Стратегічні моделі управління цифровою трансформацією економічних систем держави

У сучасних умовах прискореної цифровізації економічних систем держави зберігається суттєва наукова прогалина, що полягає у відсутності цілісних інтегрованих підходів до формування стратегічних моделей управління цифровою трансформацією на макрорівні. Існуючі дослідження переважно фокусуються на окремих аспектах цифрового розвитку – цифровому урядуванні, платформних рішеннях або трансформації підприємств, однак недостатньо висвітлюють системну взаємодію між державою, економічними екосистемами та мікрорівнем господарювання. Саме це зумовлює актуальність даного дослідження. Метою статті є теоретичне обґрунтування та систематизація стратегічних моделей управління цифровою трансформацією економічних систем держави, а також розробка інтегрованої багаторівневої моделі цифрового розвитку. У процесі дослідження використано системний, структурно-функціональний і компаративний методи аналізу, а також методи узагальнення наукових підходів до цифрової трансформації та стратегічного управління економічними системами. Результати дослідження дозволили виокремити чотири основні стратегічні моделі цифрової трансформації: ієрархічно-адміністративну, мережеву, платформну та екосистемно-адаптивну. Обґрунтовано, що еволюція цифрового управління відбувається в напрямі переходу від централізованих адміністративних структур до гнучких цифрових екосистем, у яких ключову роль відіграють цифрові платформи, дані та технології штучного інтелекту. Запропоновано інтегровану трирівневу модель управління, що включає макрорівень державного стратегічного управління, мезорівень економічних екосистем і платформ, мікрорівень підприємств і домогосподарств, а також крос-рівневий інтеграційний контур цифрової взаємодії. Наукова новизна полягає у формуванні концептуальної багаторівневої моделі стратегічного управління цифровою трансформацією економічних систем держави, що поєднує інституційний, платформний та екосистемний підходи в єдину аналітичну конструкцію. Практична цінність полягає в можливості застосування запропонованої моделі для розробки державних стратегій цифрового розвитку, удосконалення механізмів цифрового урядування та підвищення ефективності управління національними економічними системами в умовах цифрової економіки.

Ключові слова: цифрова трансформація; стратегічне управління; економічні системи держави; цифрові платформи; цифрові екосистеми; цифрове урядування; цифрова економіка.

Табл.: 2. **Бібл.:** 18.

Міщенко Володимир Артурович – підприємець, ФОП Харченко В. С. (вул. Дмитра Пругла, 14/2, Полтава, 36019, Україна)

E-mail: 68mishenko@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0009-0007-5853-299X>

UDC 338.2:004.9

JEL: O10; O33; O38

Mishchenko V. A. Strategic Models for Managing the Digital Transformation of State Economic Systems

In the context of accelerated digitalization of national economic systems, a significant research gap is the absence of holistic and integrated approaches to the formation of strategic models for managing digital transformation at the macro level. Existing studies are mainly focused on specific aspects of digital development – such as digital governance, platform solutions, or enterprise transformation – while insufficient attention is paid to the systemic interaction between the State, economic ecosystems, and the micro-level of economic activity. This determines the relevance of the present study. The aim of the article is to provide a theoretical substantiation and systematization of strategic models for managing the digital transformation of national economic systems, as well as to develop an integrated multi-level model of digital development. The study employs systemic, structural-functional, and comparative analysis methods, as well as methods of generalization of scientific approaches to digital transformation and strategic management of economic systems. The results of the study made it possible to identify four main strategic models of digital transformation: hierarchical-administrative, network, platform, and ecosystem-adaptive. It is substantiated that the evolution of digital governance is moving from centralized administrative structures toward flexible digital ecosystems, where digital platforms,

data, and artificial intelligence technologies play a key role. An integrated three-level governance model is proposed, including the macro level of State strategic management, the meso level of economic ecosystems and platforms, the micro level of enterprises and households, as well as a cross-level integrative contour of digital interaction. The scientific novelty lies in the formation of a conceptual multi-level model for strategic management of digital transformation of national economic systems, which combines institutional, platform, and ecosystem approaches into a unified analytical framework. The practical significance lies in the possibility of applying the proposed model for developing national digital development strategies, improving digital governance mechanisms, and increasing the efficiency of managing national economic systems in the context of the digital economy.

Keywords: digital transformation; strategic management; national economic systems; digital platforms; digital ecosystems; digital governance; digital economy.
Tabl.: 2. Bibl.: 18.

Mishchenko Volodymyr A. – Entrepreneur, Individual Entrepreneur Kharchenko V. S. (14/2 Dmytra Pruhla Str., Poltava, 36019, Ukraine)

E-mail: 68mishenko@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0009-0007-5853-299X>

Цифрова трансформація економічних систем держави сьогодні є одним із ключових і найбільш потужних драйверів глибоких структурних змін у світовій економіці. Її вплив уже давно вийшов за межі простого впровадження інформаційно-комунікаційних технологій і охоплює значно ширший спектр процесів – від перебудови інституційних механізмів державного управління до трансформації моделей економічного зростання, систем регулювання та форм взаємодії між державою, бізнесом і суспільством.

У сучасних умовах цифровізація дедалі більше набуває статусу системоутворюючого чинника економічної конкурентоспроможності країн. Саме рівень цифрової зрілості економіки визначає здатність держави інтегруватися у глобальні виробничі та інноваційні ланцюги створення вартості, формувати стійкі економічні позиції та забезпечувати довгостроковий розвиток в умовах зростаючої глобальної конкуренції [6].

Особливої актуальності сьогодні набуває питання формування ефективних стратегічних моделей управління цифровою трансформацією економічних систем держави. Це зумовлено тим, що процеси цифрових змін характеризуються складністю, нелінійністю та багаторівневністю, а також охоплюють одночасно технологічні, інституційні та соціально-економічні компоненти. У зв'язку з цим традиційні адміністративні підходи до управління виявляються недостатніми для забезпечення ефективного регулювання таких процесів. Це, своєю чергою, формує потребу в розробці нових концептуальних підходів до стратегічного державного управління, які враховують роль цифрових платформ, використання даних як стратегічного ресурсу, а також формування мережевої архітектури сучасної економіки [8].

У сучасній науковій літературі підкреслюється, що цифрова трансформація не може розглядатися лише як технологічне оновлення або впровадження цифрових інструментів. Вона виступає комплексним процесом глибокої трансформації

бізнес-моделей, державних інституцій та соціально-економічних взаємодій, що охоплює одночасно організаційні, інституційні та культурні зміни [1].

Важливу роль у цих процесах відіграють цифрові платформи, які поступово стають базовим елементом нової економічної архітектури. Вони забезпечують формування інтегрованих екосистем взаємодії між учасниками економічних процесів, сприяють підвищенню ефективності обміну даними та ресурсами, а також створюють умови для виникнення нових моделей економічної кооперації та конкуренції [12].

Огляд літератури. Сучасні наукові дослідження у сфері цифрової трансформації економічних систем держави формують складну та багаторівневу систему підходів, які поступово об'єднуються в декілька ключових напрямів. Узагальнення цих досліджень дозволяє розглядати цифрову трансформацію не лише як технологічне оновлення, а як глибокий структурний процес зміни інституційної та управлінської логіки функціонування економіки [6]. Перший напрям пов'язаний із концептуалізацією цифрової трансформації як комплексного багатовимірного процесу. У межах цього підходу вона розглядається як поєднання стратегічних, організаційних і технологічних змін, які формують нову архітектуру економічних і управлінських систем [6]. При цьому наголошується, що цифрові зміни виходять далеко за межі простого впровадження технологій, оскільки вони змінюють самі принципи створення економічної цінності [3; 6; 9].

У межах споріднених досліджень цифрова стратегія трактується як подальший етап еволюції стратегічного управління, що інтегрує технологічні ресурси у процеси прийняття управлінських рішень та формування довгострокових конкурентних переваг [9]. Таким чином, цифрова трансформація поступово стає центральним елементом сучасного стратегічного менеджменту як на рівні держави, так і на рівні окремих економічних суб'єктів.

Другий напрям досліджень зосереджений на моделях цифрового державного управління. У цьому контексті цифрова трансформація розглядається як перехід до адаптивних управлінських систем, що базуються на мережових структурах, гнучких механізмах координації та використанні даних у режимі реального часу [11; 16]. Особлива увага приділяється здатності державних інституцій швидко реагувати на зміни зовнішнього середовища та забезпечувати міжсекторальну взаємодію.

Окремо розглядаються підходи до оцінювання рівня цифровізації державного управління, у межах яких пропонуються емпіричні моделі вимірювання цифрової зрілості економічних систем. Такі моделі дозволяють здійснювати порівняльний аналіз країн і визначати рівень розвитку цифрових інституцій та ефективність управлінських рішень [17].

Третій напрям пов'язаний із дослідженням цифрових платформ як ключового елементу нової економічної архітектури. Цифрові платформи розглядаються як інфраструктурна основа, що забезпечує інтеграцію даних, сервісів і учасників економічних процесів, формуючи нові екосистеми взаємодії [12]. У цьому контексті платформи стають не лише технологічним інструментом, а й механізмом організації економічних відносин у цифровій економіці.

Четвертий напрям охоплює проблематику цифрової суверенності та інституційного регулювання цифрового середовища. У сучасних дослідженнях підкреслюється, що цифрова суверенність є важливим елементом стратегічного управління, оскільки визначає здатність держави контролювати цифрову інфраструктуру, дані та технологічні стандарти в умовах глобальної конкуренції [14].

П'ятий напрям досліджень присвячений впливу цифровізації на макроекономічний розвиток. У межах цього підходу доводиться, що цифровізація державного управління та економічних процесів має прямий вплив на інноваційну активність, трансформацію підприємницького середовища та довгострокове економічне зростання [13; 18].

Незважаючи на значний обсяг наукових досліджень, низка важливих аспектів залишається недостатньо опрацьованою.

По-перше, бракує цілісних інтегрованих стратегічних моделей цифрової трансформації, які б одночасно охоплювали макро-, мезо- та мікрорівні економічної системи.

По-друге, недостатньо дослідженим залишається механізм взаємодії цифрових платформ із системою державного стратегічного управління та макроекономічного регулювання.

По-третє, потребує подальшого розвитку системний підхід до розгляду економічних екосис-

тем як єдиної інтегрованої структури, що функціонує на основі цифрових технологій та мережових взаємодій.

Саме ці невирішені питання формують основу для подальших досліджень у сфері стратегічного управління цифровою трансформацією економічних систем держави.

Мета, гіпотези дослідження, дослідницькі питання. *Метою* даної статті є ґрунтовне теоретичне осмислення та систематизація наявних і перспективних підходів до формування стратегічних моделей управління процесами цифрової трансформації економічних систем держави. Додатково акцент зроблено на виявленні логіки їх функціонування та еволюції в умовах глобальних економічних змін, де цифрові технології дедалі більше визначають траєкторії розвитку національних економік, їхню конкурентоспроможність і здатність до адаптації в міжнародному середовищі.

У межах досягнення цієї мети дослідження розглядає цифрову трансформацію як складний багаторівневий процес, що охоплює макроекономічний рівень державного управління, мезорівень економічних екосистем і цифрових платформ, а також мікрорівень підприємств і домогосподарств. Особлива увага приділяється аналізу взаємозв'язків між зазначеними рівнями та визначенню механізмів їх узгодженого функціонування в межах єдиної цифрової архітектури національної економіки.

Дослідження також спрямоване на ідентифікацію та систематизацію ключових механізмів практичної реалізації стратегічних моделей цифрової трансформації. Йдеться про інституційні, організаційні та технологічні інструменти, які забезпечують ефективне впровадження цифрових рішень у систему державного управління та економічного регулювання. У цьому контексті окремо розглядається роль цифрових платформ, технологій великих даних, штучного інтелекту та мережових форм взаємодії як базових елементів сучасної цифрової економіки.

У межах даного дослідження сформульовано низку взаємопов'язаних дослідницьких питань, які дозволяють комплексно розкрити проблематику стратегічного управління цифровою трансформацією економічних систем держави. Насамперед увага зосереджена на визначенні того, які саме концептуальні підходи сьогодні лежать в основі формування сучасних стратегічних моделей цифрової трансформації та яким чином вони еволюціонують під впливом технологічних та інституційних змін.

Окремий акцент зроблено на дослідженні взаємодії між різними рівнями економічної системи – макро-, мезо- та мікрорівнем – у процесі цифрових перетворень, оскільки саме узгодженість їх функці-

онування визначає цілісність і ефективність цифрової трансформації держави. Важливим є також питання ролі цифрових платформ і технологій роботи з даними, які дедалі більше виступають ключовим інструментом підвищення ефективності державного управління та економічного регулювання.

Крім того, дослідження спрямоване на виявлення найбільш дієвих механізмів практичної реалізації стратегічних моделей цифрової трансформації, які забезпечують перехід від концептуальних підходів до реальних управлінських рішень у системі національної економіки.

Виходячи з цього, *гіпотеза дослідження* полягає в тому, що ефективність цифрової трансформації економічних систем держави визначається рівнем глибокої інтеграції цифрових платформ і технологій обробки даних у багаторівневу систему стратегічного управління. Така інтеграція забезпечує узгоджену та скоординовану взаємодію макро-, мезо- та мікроекономічних процесів, що, своєю чергою, формує цілісну та стійку архітектуру цифрової економіки держави.

Методи дослідження. Методологічну основу даного дослідження становить поєднання загальнонаукових і спеціальних підходів, що дозволяють розглядати цифрову трансформацію економічних систем держави як складний, багаторівневий і динамічний процес. Центральне місце займає *системний аналіз*, який дає можливість інтерпретувати національну економіку як цілісну структуру взаємопов'язаних елементів, де зміни на одному рівні неминуче впливають на функціонування всієї системи та її стратегічну траєкторію розвитку [1; 6]. Саме цей підхід дозволяє виявити внутрішні зв'язки між рівнями управління та оцінити загальну логіку цифрової трансформації.

Важливе місце в дослідженні посідає *компаративний аналіз*, який застосовується для зіставлення різних моделей цифрової трансформації, що реалізуються в різних країнах та економічних системах. Це дає змогу виявити як спільні закономірності цифрового розвитку, так і національні особливості формування цифрової політики, інституційної спроможності та ролі держави в цифровій економіці [17; 18].

Для розкриття внутрішньої логіки функціонування цифрових платформ та їх ролі в економічних процесах застосовано *структурно-функціональний підхід*. Він дозволяє розглядати цифрові платформи не лише як технологічні рішення, а як ключові елементи нової економічної архітектури, що забезпечують взаємодію між державою, бізнесом і суспільством та формують стійкі екосистемні зв'язки [12; 14].

Окремо важливим компонентом методології виступає *контент-аналіз наукових джерел*, який охоплює широкий масив сучасних досліджень у сфері цифрової економіки, стратегічного управління та державного регулювання [1–18]. Це дозволяє узагальнити існуючі наукові підходи, виявити ключові тренди розвитку цифрової трансформації та визначити наявні теоретичні прогалини в досліджуваній проблематиці.

Крім того, у роботі використано *методи концептуального моделювання*, що дають змогу формалізувати стратегічні процеси цифрового управління та представити їх у вигляді узагальнених моделей, які відображають взаємодію макро-, мезо- та мікрорівнів економічної системи, а також їх інтеграцію в єдину цифрову архітектуру держави [2; 9; 5; 11].

Інформаційну базу дослідження становлять сучасні наукові публікації у вітчизняних і міжнародних фахових виданнях, аналітичні матеріали міжнародних організацій, зокрема OECD, а також дослідження, представлені в базах Scopus і Web of Science. Додатково використано українські наукові джерела, присвячені проблемам цифрової економіки, державного управління та інституційної трансформації в умовах цифровізації [6; 9; 7; 12].

У сукупності зазначені методи забезпечують комплексний і системний підхід до дослідження, що дозволяє отримати цілісне уявлення про стратегічні моделі управління цифровою трансформацією економічних систем держави.

Результати дослідження. Методологічну основу даного дослідження становить поєднання загальнонаукових і спеціальних підходів, що дозволяють розглядати цифрову трансформацію економічних систем держави як складний, багаторівневий і динамічний процес. Центральне місце займає системний аналіз, який дає можливість інтерпретувати національну економіку як цілісну структуру взаємопов'язаних елементів, де зміни на одному рівні неминуче впливають на функціонування всієї системи та її стратегічну траєкторію розвитку [1; 6]. Саме цей підхід дозволяє виявити внутрішні зв'язки між рівнями управління та оцінити загальну логіку цифрової трансформації.

Важливе місце в дослідженні посідає компаративний аналіз, який застосовується для зіставлення різних моделей цифрової трансформації, що реалізуються в різних країнах та економічних системах. Це дає змогу виявити як спільні закономірності цифрового розвитку, так і національні особливості формування цифрової політики, інституційної спроможності та ролі держави в цифровій економіці [17; 18].

Для розкриття внутрішньої логіки функціонування цифрових платформ та їх ролі в економічних процесах застосовано структурно-функціональний підхід. Він дозволяє розглядати цифрові платформи не лише як технологічні рішення, а як ключові елементи нової економічної архітектури, що забезпечують взаємодію між державою, бізнесом і суспільством та формують стійкі екосистемні зв'язки [12; 14].

Окремо важливим компонентом методології виступає *контент-аналіз наукових джерел*, який охоплює широкий масив сучасних досліджень у сфері цифрової економіки, стратегічного управління та державного регулювання [1–18]. Це дозволяє узагальнити існуючі наукові підходи, виявити ключові тренди розвитку цифрової трансформації та визначити наявні теоретичні прогалини в досліджуваній проблематиці.

Крім того, у роботі використано *методи концептуального моделювання*, що дають змогу формалізувати стратегічні процеси цифрового управління та представити їх у вигляді узагальнених моделей, які відображають взаємодію макро-, мезо- та мікрорівнів економічної системи, а також їх інтеграцію в єдину цифрову архітектуру держави [9; 11].

Інформаційну базу дослідження становлять сучасні наукові публікації у вітчизняних і міжнародних фахових виданнях, аналітичні матеріали міжнародних організацій, зокрема OECD, а також дослідження, представлені в базах Scopus і Web of Science. Додатково використано українські наукові джерела, присвячені проблемам цифрової економіки, державного управління та інституційної трансформації в умовах цифровізації [6; 9; 7, 12].

У сукупності зазначені методи забезпечують комплексний і системний підхід до дослідження, що дозволяє отримати цілісне уявлення про стратегічні моделі управління цифровою трансформацією економічних систем держави.

КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ СТРАТЕГІЧНИХ МОДЕЛЕЙ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

Проведений аналіз наукових підходів до цифрової трансформації економічних систем держави дозволяє зробити висновок, що еволюція управлінських моделей відбувається поступово – від простого впровадження цифрових технологій у межах традиційних адміністративних структур до формування складних платформно-мережевих і екосистемних архітектур управління. У цьому контексті цифрова трансформація набуває системного характеру та охоплює не лише технологічні зміни, але й інституційні, організаційні та стратегічні перетворення державного управління [4; 6; 9].

У межах дослідження виокремлено чотири базові стратегічні моделі, які відображають різні рівні зрілості цифрової трансформації та різні підходи до організації економічних процесів у державі.

Першою є *ієрархічно-адміністративна модель*, яка характеризується впровадженням цифрових технологій у вже наявну систему державного управління без суттєвого перегляду її інституційної логіки. У межах цієї моделі цифровізація здебільшого зводиться до переведення адміністративних послуг в електронну форму, автоматизації окремих процедур і централізації обробки даних. Водночас міжсекторальна інтеграція залишається обмеженою, а цифрові рішення функціонують фрагментарно, не утворюючи єдиної системи управління. Такий підхід відображає початковий етап цифрового розвитку, коли цифрові технології виконують допоміжну, а не трансформаційну функцію [6].

Наступним етапом є *мережева модель цифрового урядування*, яка передбачає суттєве розширення горизонтальних зв'язків між державними інституціями та іншими учасниками економічної системи. У цій моделі держава поступово трансформується з виключно регуляторного центру в координатора мережових взаємодій, що об'єднують бізнес, громадянське суспільство та державні органи. Важливою характеристикою є активний обмін даними між інституціями, розвиток міжвідомчої взаємодії та формування партнерських моделей управління. Така архітектура відповідає сучасним уявленням про адаптивне управління, де ключову роль відіграють гнучкі мережеві структури та стратегічні поля взаємодії [11; 16; 17].

Третьою є *платформна модель цифрової економіки*, яка відображає якісно новий етап трансформації, коли цифрові платформи стають центральним елементом економічної та управлінської архітектури держави. У межах цієї моделі відбувається інтеграція державних сервісів, бізнес-процесів і аналітичних систем у єдині цифрові платформи, що забезпечують обробку великих масивів даних і використання інструментів штучного інтелекту для підтримки управлінських рішень. Відкриті API, розвиток екосистемної взаємодії та поєднання державних і приватних цифрових сервісів формують нову логіку створення доданої вартості, де ключовим ресурсом стають дані та швидкість їх використання [12; 18].

Найбільш розвиненою є *екосистемно-адаптивна модель*, яка базується на принципах самоорганізації, інтелектуалізації управлінських процесів та використанні технологій штучного інтелекту в системі державного регулювання. У цій моделі економічні процеси дедалі більше переходять до ре-

жиму автоматизованого аналізу та прогнозування, а стратегічне планування частково підтримується алгоритмічними системами. Формуються цифрові екосистеми державного рівня, які здатні до адаптації під впливом зовнішніх і внутрішніх змін, що забезпечує підвищення стійкості економічної системи та ефективності використання ресурсів. Такий підхід безпосередньо пов'язаний із концепціями цифрової суверенності та алгоритмічного управління державою [14].

Узагальнюючи, можна стверджувати, що розглянуті моделі не є взаємовиключними, а відображають послідовні етапи розвитку цифрової трансформації. Їх еволюція демонструє перехід від фрагментарної цифровізації до цілісних екосистемних структур, у яких ключову роль відіграє інтеграція даних, платформ та інтелектуальних технологій у систему стратегічного управління економікою держави [6; 9; 12].

У табл. 1 представлено порівняльну характеристику стратегічних моделей цифрової трансформації економічних систем держави, що дозволяє систематизувати їхні ключові ознаки, рівень розвитку, управлінську логіку та особливості функціонування в умовах переходу до цифрової економіки.

СИСТЕМНА МОДЕЛЬ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ ДЕРЖАВИ

На основі узагальнення сучасних теоретичних підходів до цифрової трансформації можна сформувати інтегроване уявлення про системну модель розвитку економіки держави в умовах цифровізації. Така модель передбачає розгляд економічної системи як цілісного багаторівневого середовища, у якому взаємодіють інституційні, технологічні та соціально-економічні компоненти, а ключовим чинником стає здатність до обміну та обробки даних у межах єдиної цифрової архітектури [6; 9].

Центральним елементом запропонованої моделі виступають *цифрові платформи*, які викону-

ють роль системоутворюючого ядра сучасної економіки. Вони забезпечують інтеграцію державних сервісів, бізнес-процесів і користувацьких взаємодій в єдиний цифровий простір, створюючи умови для формування мережових екосистем і нових механізмів створення доданої вартості. У цьому контексті платформи розглядаються не лише як технологічні інструменти, а як інфраструктурна основа цифрової економіки, що визначає характер взаємодії між усіма учасниками економічних процесів [12].

Важливу роль у функціонуванні системної моделі відіграє *інституційне середовище*, яке формує правила, норми та механізми регулювання цифрової трансформації. Державні інституції виступають координатором і регулятором цифрових процесів, забезпечуючи баланс між інноваційним розвитком, економічною безпекою та захистом цифрового суверенітету. Саме інституційна складова визначає ступінь ефективності впровадження цифрових технологій та рівень узгодженості дій між різними секторами економіки [14].

Бізнес-сектор у межах системної моделі виконує функцію основного драйвера інноваційних змін. Саме підприємства забезпечують практичне впровадження цифрових технологій, розвиток нових бізнес-моделей і формування конкурентних переваг на основі використання даних, аналітики та автоматизованих систем управління. У цьому процесі цифрова трансформація стає не лише технологічним оновленням, а й глибокою перебудовою економічної логіки функціонування бізнесу [18].

Окремим елементом системної моделі виступає *суспільство*, яке одночасно є споживачем цифрових послуг і активним джерелом формування великих масивів даних. У сучасних умовах поведінкові, соціальні та економічні дані громадян стають важливим ресурсом для прийняття управлінських рішень, розвитку цифрових сервісів і вдосконалення державної політики. Таким чином, суспільство інтегрується в цифрову економіку не лише як користувач, але й як активний учасник процесу створення цифрової цінності [11].

Таблиця 1

Порівняльна характеристика стратегічних моделей цифрової трансформації економічних систем

Модель	Рівень цифровізації	Роль держави	Інструменти	Обмеження
Адміністративна	Низький	Оператор	е-реєстри	Фрагментарність
Мережева	Середній	Координатор	е-Gov платформи	Обмежена інтеграція
Платформна	Високий	Архітектор	Big Data, API	Залежність від інфраструктури
Екосистемна	Дуже високий	Оркестратор	AI, цифрові двійники	Складність управління

Джерело: складено автором.

Узагальнюючи, системна модель цифрової трансформації економіки держави відображає перехід до нової логіки розвитку, в якій ключову роль відіграє взаємодія між платформними технологіями, інституційним регулюванням, бізнес-інноваціями та суспільною участю. Така інтеграція забезпечує формування стійкої цифрової екосистеми, здатної до адаптації, саморозвитку та підвищення конкурентоспроможності національної економіки в умовах глобальної цифрової конкуренції [6; 12].

У табл. 2 представлено інструменти та механізми стратегічного управління цифровою трансформацією економічних систем держави, що дозволяє систематизувати ключові управлінські рівні, відповідні інструменти впливу та очікувані результати їх застосування в умовах розвитку цифрової економіки.

адаптивну систему, що базується на використанні даних і цифрових технологій для підтримки управлінських рішень [11].

Мезорівень охоплює економічні екосистеми, цифрові платформи та ринкові структури, які забезпечують практичну реалізацію взаємодії між державою, бізнесом і суспільством. Саме на цьому рівні формуються нові моделі економічних відносин, де цифрові платформи виступають ключовим механізмом інтеграції учасників ринку та створення доданої вартості. У цьому контексті економічні екосистеми стають основним середовищем інноваційного розвитку та поширення цифрових технологій [7; 12].

Мікрорівень включає підприємства та домогосподарства, які безпосередньо взаємодіють із цифровими сервісами та виступають як активні учасники цифрової економіки. Підприємства

Таблиця 2

Інструменти та механізми стратегічного управління цифровою трансформацією економічних систем держави

Рівень управління	Інструменти	Функції	Очікуваний результат
Макрорівень (державна)	Стратегії цифрового розвитку, національні програми цифровізації	Формування політики та стратегічних цілей	Узгоджена державна цифрова стратегія
Мезорівень (екосистеми)	Цифрові платформи, data governance системи, API-екосистеми	Інтеграція ринків і секторів економіки	Формування цифрових економічних екосистем
Мікрорівень (підприємства)	ERP, CRM, AI-аналітика, цифрові двійники	Операційна ефективність і адаптація	Підвищення конкурентоспроможності
Крос-рівневий рівень	Big Data, AI, blockchain, cloud computing	Інтеграція даних і процесів	Єдина цифрова архітектура економіки

Джерело: складено автором.

Схематичне представлення моделі цифрової трансформації економічної системи держави базується на багаторівневому підході, який дозволяє розглядати економіку як цілісну та взаємопов'язану структуру. Така логіка відповідає сучасним науковим уявленням про цифрову економіку, де ключове значення має не лише розвиток окремих елементів, а насамперед їх узгоджена взаємодія в межах єдиного інформаційно-управлінського середовища [6].

На *макрорівні* центральне місце займає держава, яка виконує функцію стратегічного управління та формування загальної архітектури цифрового розвитку. Саме на цьому рівні визначаються довгострокові цілі цифрової трансформації, формуються нормативно-правові засади та забезпечується координація між різними секторами економіки. У сучасних умовах державне управління поступово трансформується в більш гнучку та

впроваджують цифрові технології для підвищення ефективності управління, автоматизації процесів і формування нових бізнес-моделей, тоді як домогосподарства водночас є споживачами цифрових послуг і джерелом значних масивів даних, що використовуються для аналітики та прогнозування [18].

Особливе значення в межах моделі має *крос-рівневий рівень*, який забезпечує інтеграцію даних, процесів і технологій між усіма рівнями економічної системи. Він виступає своєрідним системним механізмом узгодження, що поєднує стратегічні рішення держави, діяльність економічних екосистем і поведінку окремих економічних агентів в єдину цифрову архітектуру. Саме завдяки цьому рівню формується цілісність цифрової трансформації та забезпечується її системна ефективність у довгостроковій перспективі [6; 14].

Обговорення. Отримані в межах дослідження результати дозволяють стверджувати, що цифрова трансформація економічних систем держави має комплексний і багаторівневий характер, який не може бути зведений лише до впровадження окремих технологічних рішень або автоматизації управлінських процесів. Йдеться про глибоку структурну перебудову економіки, що охоплює інституційний, організаційний і технологічний виміри функціонування держави як складної соціально-економічної системи [6; 9].

Порівняння отриманих результатів із положеннями сучасних досліджень свідчить про їхню концептуальну узгодженість із підходами, які розглядають цифрову трансформацію як еволюційний перехід від локальних цифрових стратегій підприємств до формування цілісних цифрових архітектур на рівні держави. Зокрема, у наукових роботах підкреслюється, що цифровізація поступово змінює саму логіку стратегічного управління, трансформуючи його з ієрархічної моделі в більш гнучку, адаптивну та мережеву систему прийняття рішень [9; 11].

Аналіз результатів також свідчить про те, що підходи до цифрового урядування, орієнтовані виключно на мережеві взаємодії, хоча і є прогресивними, не повною мірою відображають складність сучасних економічних процесів. Запропонована в дослідженні екосистемна модель розширює наявні теоретичні уявлення шляхом інтеграції технологій штучного інтелекту, аналітики великих даних і платформних рішень у єдину систему стратегічного управління. Це дозволяє розглядати цифрову трансформацію не як набір окремих інструментів, а як цілісну архітектуру взаємопов'язаних процесів [11; 17].

Особливої уваги заслуговує положення про те, що цифрові платформи виступають не просто технологічною інфраструктурою, а системоутворюючим елементом сучасної економіки держави. Вони забезпечують інтеграцію різних рівнів економічної системи, формують нові механізми взаємодії між державою, бізнесом і суспільством, а також створюють умови для генерації та обробки даних як ключового ресурсу розвитку. Ці висновки узгоджуються з результатами попередніх досліджень, у яких підкреслюється стратегічна роль цифрових платформ у формуванні конкурентоспроможності національних економічних екосистем [10; 12; 15; 18].

Водночас проведене дослідження має низку обмежень, які необхідно враховувати при інтерпретації результатів. Серед них слід відзначити недостатній обсяг емпіричних даних щодо країн, які перебувають на завершальних етапах цифрової трансформації, що ускладнює повну верифі-

кацію запропонованої моделі. Крім того, значна варіативність підходів до цифрового розвитку в різних регіонах світу створює додаткові труднощі для уніфікації аналітичних висновків. Окремим викликом залишається надзвичайно швидка еволюція цифрових технологій, зокрема штучного інтелекту та технологій розподілених реєстрів, що постійно змінює умови функціонування економічних систем і вимагає подальшого оновлення теоретичних моделей [14; 17].

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило комплексно узагальнити сучасні підходи до стратегічного управління цифровою трансформацією економічних систем держави та сформувати цілісне уявлення про її еволюцію від традиційних адміністративних моделей до складних екосистемних і платформних архітектур. У процесі аналізу було систематизовано чотири базові стратегічні моделі цифрової трансформації, які відображають різні рівні зрілості цифрового розвитку та різну глибину інтеграції технологій у систему державного управління. Встановлено, що ці моделі не є взаємовиключними, а радше відображають послідовні етапи трансформації економічних систем у напрямі підвищення їхньої гнучкості, адаптивності та технологічної насиченості [6; 9].

Окрему увагу приділено ролі цифрових платформ, які в сучасних умовах виступають ключовим системоутворюючим елементом економічної архітектури держави. Вони забезпечують інтеграцію різних учасників економічних процесів, формують нові механізми взаємодії між державою, бізнесом і суспільством, а також створюють умови для ефективного використання даних як стратегічного ресурсу розвитку. Саме завдяки цифровим платформам відбувається перехід від фрагментарних цифрових рішень до цілісних екосистемних структур, що здатні забезпечувати стійкість і конкурентоспроможність національної економіки [12; 18].

У ході дослідження також було доведено, що найбільш перспективною з точки зору довгострокового розвитку є екосистемно-адаптивна модель цифрової трансформації. Її ефективність пояснюється поєднанням технологій штучного інтелекту, аналітики великих даних і динамічних механізмів управління ресурсами, що дозволяє забезпечувати високу швидкість прийняття рішень та адаптацію економічної системи до змін зовнішнього середовища. Така модель формує основу для переходу до інтелектуалізованого державного управління, в якому значна частина аналітичних і прогнозних функцій може виконуватися автоматизованими системами [14; 17].

Отримані результати дозволили підтвердити вихідну гіпотезу дослідження про те, що *ефективність цифрової трансформації економічних систем держави безпосередньо залежить від рівня інтеграції цифрових платформ у систему стратегічного управління*. Чим глибшою є така інтеграція, тим більш узгоджено функціонують макро-, мезо- та мікрорівні економічної системи, що в підсумку підвищує її загальну ефективність і стійкість [6; 11].

Наукова новизна дослідження полягає у формуванні інтегрованого концептуального підходу до стратегічного управління цифровою трансформацією, який поєднує різні рівні економічної системи в єдину багаторівневу модель. Такий підхід дозволяє більш повно відобразити складність сучасних цифрових процесів і запропонувати узгоджену архітектуру управління ними.

Практична значущість отриманих результатів полягає в можливості їх використання при розробці державних стратегій цифрового розвитку, вдосконаленні механізмів економічного регулювання та формуванні інституційних умов для розвитку цифрових екосистем на національному рівні.

Подальші наукові дослідження доцільно спрямувати на емпіричну перевірку запропонованих моделей у різних країнах, розробку цифрових двійників національних економічних систем, а також дослідження можливостей інтеграції алгоритмів штучного інтелекту у процеси стратегічного планування державної економічної політики. ■

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Hausberg J. P., Liere-Netheler K., Packmohr S., Pakura S., Vogelsang K. Research streams on digital transformation from a holistic business perspective: a systematic literature review and citation network analysis. *Journal of Business Economics*. 2019. Vol. 89. No. 8–9. P. 931–963.
DOI: <https://doi.org/10.1007/s11573-019-00956-z>
2. Geyda A., Gurieva T., Naumov V. Conceptual and Mathematical Models, Methods, and Technologies for the Study of the Digital Transformation of Economic and Social Systems. *Proceedings in Cybernetics and Systems*. 2022. P. 45–58.
DOI: <https://doi.org/10.22394/1726-1139-2021-12-111-125>
3. Панчук А. С., Малькова К. О. Теоретичні основи формування цифрової стратегії підприємств. *Економіка та суспільство*. 2021. Вип. 34.
DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-34-76>
4. Шостак Л. В., Білю І. О. Розробка бізнес-моделі цифрової трансформації в Україні: виклики, можливості та стратегічні орієнтири. *Збірник науко-*

вих праць ТДАТУ імені Дмитра Моторного (Економічні науки). 2025. № 2. С. 141–149.

DOI: <https://doi.org/10.32782/2519-884X-2025-55-17>

5. Bonar J., Hastings J. Transforming Information Systems Management: A Reference Model for Digital Engineering Integration. *2024 Cyber Awareness and Research Symposium (CARS)* (28–29 October 2024). Grand Forks, ND, USA, 2024.
DOI: <https://doi.org/10.1109/CARS61786.2024.10778791>
6. Vial G. Understanding digital transformation: A review and a research agenda. *Journal of Strategic Information Systems*. 2019. Vol. 28. Iss. 2. P. 118–144.
DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jsis.2019.01.003>
7. Міщенко В. А. Управління омніканальним підходом як основа формування цілісного маркетингового інструментарію сучасного підприємства. *Наукові інновації та передові технології*. 2026. № 4. С. 514–523.
DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2026-4\(56\)-514-523](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2026-4(56)-514-523)
8. Сікало М. В. Цифрова державність: транзитивна модель та еволюція методологічних парадигм публічного управління. *Теорія та практика державного управління*. 2025. № 1. С. 54–70.
DOI: <https://doi.org/10.26565/1727-6667-2025-1-04>
9. Bharadwaj A., El Sawy O. A., Pavlou P. A., Venkatraman N. Digital business strategy: toward a next generation of insights. *MIS Quarterly*. 2013. Vol. 37. Iss. 2. P. 471–482.
DOI: <https://doi.org/10.25300/MISQ/2013/37:2.3>
10. Гудзь Т. П., Герчіков М. О. Банківська система України в умовах війни. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2023. № 1–2. С. 53–58.
DOI: <https://doi.org/10.32680/2409-9260-2023-1-2-302-303-53-58>
11. Gong Y., Yang X. Understanding strategies for digital government transformation: A strategic action fields perspective. *International Journal of Information Management*. 2024. Vol. 76. Art. 102766.
DOI: <https://doi.org/10.1016/j.ijinfomgt.2024.102766>
12. Міщенко В., Материнко В. Роль цифрових платформ у формуванні конкурентоспроможності національних економічних екосистем. *Economic Synergy*. 2026. Вип. 2. С. 342–354.
DOI: <https://doi.org/10.53920/ES-2026-2-22>
13. Гудзь Т. П. Фактори розвитку банківського кредитування підприємств в Україні. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2021. № 7–8. С. 24–32.
DOI: <https://doi.org/10.32680/2409-9260-2021-7-8-284-285-24-32>
14. Fratini S., Hine E., Novelli C., Roberts H., Floridi L. Digital Sovereignty: A Descriptive Analysis and Evaluation of Existing Models. *Digital Society*. 2024. Vol. 3. Art. 59.
DOI: <https://doi.org/10.1007/s44206-024-00146-7>

15. Єгоричева С. Б., Гудзь Т. П. Фінансово-економічна безпека домогосподарств в Україні та підходи щодо її оцінювання. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2023. Вип. 8. С. 117–124. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.8-20>
 16. Нескородь В. М., Паламарчук С. В., Міщенко В. А. Комплаєнс як модель ефективного управління та маркетингу персоналу. *Успіхи і досягнення у науці*. 2025. № 5. С. 899–907. DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-5\(15\)-899-907](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-5(15)-899-907)
 17. Aristovnik A., Ravšelj D., Murko E. Decoding the Digital Landscape: An Empirically Validated Model for Assessing Digitalisation Across Public Administration Levels. *Administrative Sciences*. 2024. Vol. 14. Iss. 3. Art. 41. DOI: <https://doi.org/10.3390/admsci14030041>
 18. Li H., Xu J. Impact of Digital Government on Digital Transformation of Enterprises from the Perspective of Urban Economic Sustainable Development. *Sustainability*. 2024. Vol. 16. Iss. 7. Art. 2667. DOI: <https://doi.org/10.3390/su16072667>
- REFERENCES**
- Aristovnik A., Ravšelj D. & Murko E. (2024). Decoding the Digital Landscape: An Empirically Validated Model for Assessing Digitalisation Across Public Administration Levels. *Administrative Sciences*, 3(14). <https://doi.org/10.3390/admsci14030041>
- Bharadwaj A., El Sawy O. A., Pavlou P. A. & Venkatraman N. (2013). Digital business strategy: toward a next generation of insights. *MIS Quarterly*, 2(37), 471–482. <https://doi.org/10.25300/MISQ/2013/37:2.3>
- Bonar J. & Hastings J. (2024). Transforming Information Systems Management: A Reference Model for Digital Engineering Integration. *2024 Cyber Awareness and Research Symposium (CARS)* (28–29 October 2024). Grand Forks, ND, USA. <https://doi.org/10.1109/CARS61786.2024.10778791>
- Fratini S., Hine E., Novelli C., Roberts H. & Floridi L. (2024). Digital Sovereignty: A Descriptive Analysis and Evaluation of Existing Models. *Digital Society*, 3. <https://doi.org/10.1007/s44206-024-00146-7>
- Geyda A., Gurieva T. & Naumov V. (2022). Conceptual and Mathematical Models, Methods, and Technologies for the Study of the Digital Transformation of Economic and Social Systems. *Proceedings in Cybernetics and Systems* (p. 45–58). <https://doi.org/10.22394/1726-1139-2021-12-111-125>
- Gong Y. & Yang X. (2024). Understanding strategies for digital government transformation: A strategic action fields perspective. *International Journal of Information Management*, 76. <https://doi.org/10.1016/j.ijinfomgt.2024.102766>
- Hausberg J. P., Liere-Netheler K., Packmohr S., Pakura S. & Vogelsang K. (2019). Research streams on digital transformation from a holistic business perspective: a systematic literature review and citation network analysis. *Journal of Business Economics*, 8–9(89), 931–963. <https://doi.org/10.1007/s11573-019-00956-z>
- Hudz T. P. (2021). Faktory rozvytku bankivskoho kredytuvannya pidpryiemstv v Ukraini [Factors of development of bank lending to enterprises in Ukraine]. *Naukovyi visnyk Odeskoho natsionalnoho ekonomichnoho universytetu*, 7–8, 24–32. <https://doi.org/10.32680/2409-9260-2021-7-8-284-285-24-32>
- Hudz T. P. & Herchikov M. O. (2023). Bankivska systema Ukrainy v umovakh viiny [Banking system of Ukraine in war conditions]. *Naukovyi visnyk Odeskoho natsionalnoho ekonomichnoho universytetu*, 1–2, 53–58. <https://doi.org/10.32680/2409-9260-2023-1-2-302-303-53-58>
- Li H. & Xu J. (2024). Impact of Digital Government on Digital Transformation of Enterprises from the Perspective of Urban Economic Sustainable Development. *Sustainability*, 7(16). <https://doi.org/10.3390/su16072667>
- Mishchenko V. & Materynko V. (2026). Rol tsyfrovyykh platform u formuvanni konkurentospromozhnosti natsionalnykh ekonomichnykh ekosystem [The role of digital platforms in shaping the competitiveness of national economic ecosystems]. *Economic Synergy*, 2, 342–354. <https://doi.org/10.53920/ES-2026-2-22>
- Mishchenko V. A. (2026). Upravlinnia omnikanalnym pidkhodom yak osnova formuvannya tsilisnogo marketynhovoho instrumentarii suchasnoho pidpryiemstva [Omnichannel approach management as a basis for forming a holistic marketing toolkit of a modern enterprise]. *Naukovi innovatsii ta peredovi tekhnolohii*, 4, 514–523. [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2026-4\(56\)-514-523](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2026-4(56)-514-523)
- Neskorod V. M., Palamarchuk S. V. & Mishchenko V. A. (2025). Komplaiens yak model efektyvnoho upravlinnia ta marketynhu personalu [Compliance as a model of effective management and personnel marketing]. *Uspikhy i dosiahnennia u nautsi*, 5, 899–907. [https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-5\(15\)-899-907](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-5(15)-899-907)
- Panchuk A. S. & Malkova K. O. (2021). Teoretychni osnovy formuvannya tsyfrovoy strategii pidpryiemstv [Theoretical foundations of enterprise digital strategy formation]. *Ekonomika ta suspilstvo*, 34. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-34-76>
- Shostak L. V. & Bilou I. O. (2025). Rozrobka biznes-modeli tsyfrovoy transformatsii v Ukraini: vyklyky, mozhlyvosti ta stratehichni oriientyry [Development of a business model of digital transformation in Ukraine: challenges, opportunities and strategic guidelines]. *Zbirnyk naukovykh prats TDATU imeni Dmytra Motornoho* (Ekonomichni nauky), 2, 141–149. <https://doi.org/10.32782/2519-884X-2025-55-17>

- Sikalo M. V. (2025). Tsyfrova derzhavnist: tranzytyvna model ta evoliutsiia metodolohichnykh paradyhm publichnoho upravlinnia [Digital statehood: transitive model and evolution of methodological paradigms of public administration]. *Teoriia ta praktyka derzhavnoho upravlinnia*, 1, 54–70.
<https://doi.org/10.26565/1727-6667-2025-1-04>
- Vial G. (2019). Understanding digital transformation: A review and a research agenda. *Journal of Strategic Information Systems*, 2(28), 118–144.
<https://doi.org/10.1016/j.jsis.2019.01.003>
- Yehorycheva S. B. & Hudz T. P. (2023). Finansovo-ekonomichna bezpeka domohospodarstv v Ukraini ta pidkhody shchodo yii otsiniuvannia [Financial and economic security of households in Ukraine and approaches to its assessment]. *Tsyfrova ekonomika ta ekonomichna bezpeka*, 8, 117–124.
<https://doi.org/10.32782/dees.8-20>

Дослідження не отримувало зовнішнього фінансування. Автор заявляє про відсутність конфлікту інтересів. Під час підготовки рукопису автор використовував інструменти генеративного штучного інтелекту (зокрема, ChatGPT) виключно для мовного редагування, структуризації тексту, перевірки стилістики та технічного опрацювання матеріалу. Усі наукові положення, результати дослідження, інтерпретація даних, висновки та остаточне редагування статті виконані автором самостійно. Автор несе повну відповідальність за зміст рукопису. Інструменти штучного інтелекту не зазначаються як автори або співавтори статті відповідно до політики журналу щодо використання ШІ.

Стаття надійшла до редакції / Received: 03.06.2026
Статтю прийнято до публікації / Accepted: 16.06.2026
Оприлюднено / Published: 30.07.2026

УДК 330.341.1:004(477)
JEL: M21; O33; R11; R12
DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2026-6-105-115>

ЦИФРОВІЗАЦІЯ БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ: ГАЛУЗЕВИЙ І РЕГІОНАЛЬНИЙ ВИМІР

©2026 ЮРЧИШЕН Д. В.

УДК 330.341.1:004(477)
JEL: M21; O33; R11; R12

Юрчишен Д. В. Цифровізація бізнесу в Україні: галузевий і регіональний вимір

Актуальність проблеми дослідження зумовлена зростанням ролі цифрових технологій у трансформації бізнес-моделей, нерівномірною спроможністю підприємств до впровадження цифрових рішень, а також потребою в оцінюванні галузевих і регіональних асиметрій цифрового розвитку. Метою статті є обґрунтування теоретико-методичних підходів до оцінювання цифровізації бізнесу в Україні та здійснення емпіричного аналізу її галузевих і регіональних асиметрій з урахуванням розміру підприємств, видів економічної діяльності та структури Індексу цифрової трансформації регіонів України. У статті використано такі методи дослідження: систематизація, порівняння, структурний і регіональний аналіз, описова статистика та графічний метод. Проаналізовано показники цифровізації за розміром підприємств; індекс цифрової інтенсивності підприємств за видами економічної діяльності; індекс цифрової трансформації регіонів, структуру ІЦТ за регіонами та субіндекс цифрової економіки регіонів. Установлено, що великі підприємства мають вищий рівень цифрової інтенсивності та більший потенціал упровадження сучасних цифрових інструментів, тоді як малі підприємства стикаються з ресурсними й організаційними обмеженнями. Галузевий аналіз засвідчив вищу цифрову зрілість технологічно орієнтованих і сервісних видів економічної діяльності, тоді як традиційні сектори демонструють нижчі темпи цифровізації. Регіональний аналіз виявив значну диференціацію цифрової трансформації, зокрема за складовими цифрових навичок, інфраструктури, публічних послуг і цифрової економіки. Наукова новизна дослідження полягає в розробленні авторської логіко-аналітичної схеми виявлення тенденцій, чинників і закономірностей цифровізації бізнесу в Україні, яка інтегрує аналіз за розміром підприємств, галузевим, структурним і регіональним вимірами. Запропонована схема створює аналітичну основу для подальшого моніторингу цифрової трансформації бізнесу, обґрунтування галузевих програм цифровізації та регіональних стратегій розвитку цифрової економіки. Практична цінність результатів полягає в можливості їх використання для формування політик підтримки цифровізації бізнесу та подальшого економетричного оцінювання впливу цифровізації бізнесу на економічний розвиток.

Ключові слова: цифровізація; цифрова економіка; цифрова трансформація; індекс цифрової інтенсивності; ІКТ в економіці; цифровізація бізнесу.
Рис.: 3. **Табл.:** 3. **Бібл.:** 16.

Юрчишен Дмитро Володимирович – здобувач, Донецький національний університет імені Василя Стуса (вул. 600-річчя, 21, Вінниця, 21021, Україна)
E-mail: ivanenko@university.ua
ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-9609-5116>

UDC 330.341.1:004(477)
JEL: M21; O33; R11; R12

Yurchyshen D. V. Digitalization of Business in Ukraine: Sectoral and Regional Dimensions

The relevance of this research problem is driven by the growing role of digital technologies in transforming business models, the uneven ability of enterprises to implement digital solutions, and the need to assess sectoral and regional asymmetries in digital development. The aim of the article is to substantiate the theoretical and methodological approaches to evaluating business digitalization in Ukraine and to conduct an empirical analysis of its sectoral and regional asymmetries, taking into account company size, types of economic activity, and the structure of the digital transformation index of Ukraine's regions. The article